

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ Ι

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 15 Ιανουαρίου 2019, με την εξής σύνθεση: Σωτηρία Ντούνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ι Τμήματος, Κωνσταντίνος Κρέπης και Αντιγόνη Στίνη (εισηγήτρια), Σύμβουλοι, Γεωργία Κάνδυλα και Ελβίρα Βλαντού, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Παρέστη ο Αντεπίτροπος Επικρατείας Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας.

Γραμματέας: Πελαγία Κρητικού, Γραμματέας του Ι Τμήματος.

Για να δικάσει την από 10.7.2016 (ΑΒΔ .../12.7.2016) έφεση του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου (σωματείου)-Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης με την επωνυμία «...», με Α.Φ.Μ. ... που εδρεύει στη ... (οδός ...) εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου ... (ΑΜ .../ΔΣ...).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Παναγιώτη Λαμπρόπουλου.

Με την έφεση αυτή επιδιώκεται η ακύρωση της ...23.3.2016 πράξης καταλογισμού του Υπουργού Εξωτερικών και κάθε συναφούς, προγενέστερης ή μεταγενέστερης, πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του εκκαλούντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου, με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του και της γραμματέως του.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Αντιγόνης Στίνη και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Με την υπό κρίση έφεση, για την άσκηση της οποίας έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. εκτύπωση ηλεκτρονικού παραβόλου με κωδικό πληρωμής ...) και η οποία αναπτύσσεται με το από 15.1.2019 υπόμνημα, ζητείται η ακύρωση της ...23.3.2016 πράξης του Υπουργού Εξωτερικών, με την οποία καταλογίστηκε το εκκαλούν ν.π.ι.δ. (σωματείο) – Μη Κυβερνητική Οργάνωση (Μ.Κ.Ο.) με το συνολικό ποσό των 427.171,04 ευρώ, επιμεριζόμενο σε: α) 192.000,00 ευρώ, που φέρεται ότι του καταβλήθηκαν

αχρεωστήτως από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού, στο πλαίσιο της ... σύμβασης μεταξύ του εκκαλούντος και της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) του Υπουργείου Εξωτερικών, ως α' (120.000,00 ευρώ) και β' (72.000,00 ευρώ) δόση χρηματοδοτικής συνδρομής για την υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος «...» και β) 235.171,04 ευρώ, που αντιστοιχεί σε νόμιμους τόκους επί του προαναφερόμενου κεφαλαίου. Από την ως άνω προσβαλλόμενη, η οποία εκδόθηκε βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 56 του ν. 2362/1995, γεννάται δημοσιονομική διαφορά, υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος, καθόσον το εκκαλούν δεν διαχειρίστηκε εν προκειμένω ίδια χρήματα, αλλά ποσά που χορηγήθηκαν σε αυτό για την εκπλήρωση δημόσιου σκοπού στο πλαίσιο άσκησης της Εξωτερικής Πολιτικής και των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Χώρας και, συνακόλουθα, κατέστη δημόσιος υπόλογος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και άρα υπέχει δημοσιονομική ευθύνη για την ορθή και προσήκουσα διάθεση της ενίσχυσης (Ε.Σ. Ι Τμ. 1719, 1718, 1717/2016). Η κρινόμενη έφεση, κατά το μέρος που με αυτή ζητείται η ακύρωση της ως άνω πράξης, έχει ασκηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως και άρα είναι τυπικά δεκτή και εξεταστέα περαιτέρω ως προς τη βασιμότητα των προβαλλομένων με αυτή λόγων, κατά το μέρος δε που με αυτή ζητείται η ακύρωση κάθε άλλης, προγενέστερης ή μεταγενέστερης, πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης, είναι απορριπτέα ως αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης (Ε.Σ. Ι Τμ. 4622, 2204, 2196/2014, 102/2013).

II. 1. Με το ν. 1673/1986 (Α' 207) κυρώθηκε η συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, στο

πλαίσιο του οποίου θεσπίστηκε η Διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Συνεργασία και Βοήθεια της Ελλάδας με τις αναφερόμενες στο άρθρο 5α του νόμου αυτού αναπτυσσόμενες ή και τρίτες χώρες. Ειδικότερα, η αναπτυξιακή συνεργασία και βοήθεια συνίσταται στην παροχή: α) επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας σε πληθυσμούς τρίτων χωρών για την αντιμετώπιση κρίσεων συνεπεία φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και β) βοήθειας εν γένει για την ανασυγκρότηση και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη των ανωτέρω πληθυσμών με σκοπό τη βαθμιαία και ομαλή ενσωμάτωσή τους στη διεθνή οικονομία και τον περιορισμό και την εξάλειψη της φτώχειας, καθώς και τη μέριμνα για την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε ζητήματα ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής συνεργασίας.

2. Για την υλοποίηση της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας και για τη βελτίωση των διαδικασιών υλοποίησης της ως άνω πολιτικής και τη ρύθμιση των ζητημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της, εκδόθηκε ο ν. 2731/1999 «Διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Συνεργασία, Θέματα μη Κυβερνητικών Οργανώσεων κ.λπ.» (Α' 138), στο άρθρο 10 του οποίου ορίζεται ότι: «Το Υπουργείο Εξωτερικών είναι αρμόδιο για το συντονισμό των δράσεων που εκτελούνται από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και που αποβλέπουν σε αναπτυξιακούς σκοπούς ή στην παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής ή επισιτιστικής βοήθειας σε περίπτωση φυσικών καταστροφών ή άλλων εκτάκτων καταστάσεων», στο άρθρο 11 ότι: «1. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), υπό την έννοια του παρόντος νόμου, είναι μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν ως αντικείμενο κυρίως, την παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής

και αναπτυξιακής βοήθειας προς τους πληθυσμούς αναπτυσσόμενων χωρών, προκειμένου να συντελέσουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη αυτών των χωρών (...)), στο άρθρο 12 ότι: «1. Δημόσιοι φορείς εκτέλεσης προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας, στους οποίους διατίθενται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό πιστώσεις για την εκτέλεση των προγραμμάτων αυτών, επιτρέπεται να χρηματοδοτούν προγράμματα Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 10 υπό τις εξής προϋποθέσεις : α. Να έχει υποβληθεί αναλυτική πρόταση για τους στόχους του προγράμματος παροχής βοήθειας, σχέδιο προϋπολογισμού δαπάνης, καθώς και λεπτομερές σχέδιο δράσης και χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση του προγράμματος. β. Να υπάρχει η κατάλληλη υποδομή και διετής εμπειρία της Μ.Κ.Ο. στις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 10. (...). γ. Να είναι πραγματοποιήσιμο το πρόγραμμα. (...) 2. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την εκτέλεση συγκεκριμένων προγραμμάτων βοήθειας υποχρεούνται κατά το πέρας κάθε προγράμματος να προβαίνουν στην υποβολή λεπτομερών εκθέσεων περί της εκτελέσεως του προγράμματος και δικαιολογητικών για τις γενόμενες δαπάνες, απολογιστικά και για το σύνολο των δαπανών, λαμβανομένων υπόψη και των συνθηκών που επικρατούν στη χώρα αποστολής (...). Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται στην Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών. (...) 5. (...)», στο άρθρο 18 ότι: «1. Συνιστάται ως ανεξάρτητη υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών, Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) με τον ξενόγλωσσο τίτλο «Hellenic International Development Cooperation Department» (Hellenic Aid).

α. Γενική αρμοδιότητα της Υ.Δ.Α.Σ. είναι η εποπτεία, ο συντονισμός και η προώθηση των δράσεων και προγραμμάτων επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής ή άλλης μορφής βοήθειας, καθώς και βοήθειας αναδιάρθρωσης και αποκατάστασης των αναπτυσσόμενων χωρών που προωθούνται μέσω Μ.Κ.Ο. β. Η Υ.Δ.Α.Σ. διαχειρίζεται αφ' ενός το σύνολο των πόρων της αναπτυξιακής συνεργασίας που εγγράφονται για το σκοπό αυτόν στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών και αφ' ετέρου πόρους ή δωρεές που της μεταβιβάζονται από Υπουργεία, Οργανισμούς και δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. (...) 2. Ειδικότερα η Υ.Δ.Α.Σ.: α. Είναι αρμόδια για τη χρηματοδότηση των δράσεων ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας κατά το άρθρο 10 του παρόντος και εποπτεύει και συντονίζει την εκτέλεσή τους στις αναπτυσσόμενες χώρες (...). 3. (...) 5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, καθορίζεται η οργάνωση, η διάρθρωση, η στελέχωση, η χρηματοδότηση και η εν γένει λειτουργία της Υ.Δ.Α.Σ., κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη εκτέλεση της πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας, μέσω Μ.Κ.Ο., των δράσεων επείγοντος χαρακτήρα (...).

3. Κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας διάταξης εκδόθηκε το π.δ. 224/2000 «Για την οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) του Υπουργείου Εξωτερικών» (Α' 193), στο άρθρο 1 του οποίου ορίζεται ότι : «1. Η ΥΔΑΣ αποτελεί ανεξάρτητο αλλά αναπόσπαστο, σύμφωνα με τους σχετικούς ορισμούς του Ν. 2594/98, οργανικό τμήμα του Υπουργείου Εξωτερικών, αντίστοιχο των άλλων Γενικών Διευθύνσεών του, υπαγόμενο κατευθείαν στον

Υπουργό των Εξωτερικών. Αρμοδιότητα της Υ.Δ.Α.Σ είναι η εποπτεία, ο συντονισμός και η προώθηση δράσεων και προγραμμάτων επείγουσας, ανθρωπιστικής επισιτιστικής ή άλλης μορφής βοήθειας καθώς και βοήθειας για την αναδιάρθρωση και αποκατάσταση υποδομών των αναπτυσσόμενων χωρών, που προωθούνται μέσω των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) ή άλλων συναφών οργανώσεων και ιδρυμάτων», στο άρθρο 21 με τίτλο «Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης Προγραμμάτων Μ.Κ.Ο. από την ΥΔΑΣ ότι:

«Α. Προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας. (...) Β. Προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας. 1. Το ποσοστό της συγχρηματοδότησης της ΥΔΑΣ ανέρχεται στο 50% και σε καμιά περίπτωση δεν ξεπερνά το 75% του συνολικού κόστους του προγράμματος. Η Μ.Κ.Ο. οφείλει να συμβάλει με το 15% τουλάχιστον του συνολικού κόστους του προγράμματος, το οποίο αντιπροσωπεύει την συμμετοχή της σε χρήμα και σε είδος. Παράλληλα θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση του εναπομείναντος ποσοστού του συνολικού κόστους, από άλλες ιδιωτικές πηγές. 2. Με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, καταβάλλεται από την ΥΔΑΣ το 50% του εγκριθέντος ποσού για την έναρξη του προγράμματος. Κατά την διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος και με την έγκριση της έκθεσης προόδου, η ΥΔΑΣ καταβάλλει το 30%. Η αποπληρωμή του υπολοίπου 20% γίνεται με την κατάθεση της τελικής έκθεσης του προγράμματος από την Μ.Κ.Ο, την έγκρισή της, καθώς και την έγκριση των παραστατικών των δαπανών από την ΥΔΑΣ. (...).», στο άρθρο 25 ότι: «1. Για την έγκριση και χρηματοδότηση δράσεων και προγραμμάτων Μ.Κ.Ο. ή άλλων συναφών φορέων και αναπτυξιακών δικτύων, είναι αναγκαίο: - να

υποβληθεί από τις Μ.Κ.Ο. ο πλήρης φάκελος της προς χρηματοδότηση δράσης έργου ή προγράμματος, στην αρμόδια Διεύθυνση της ΥΔΑΣ. - η αρμόδια Διεύθυνση να υποβάλει το ταχύτερο στην ΥΔΑΣ - 4, η οποία έχει τη γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής Πιστοποίησης και Αξιολόγησης των Μ.Κ.Ο." τον προς εξέταση φάκελο. 2. Η "Επιτροπή Πιστοποίησης και Αξιολόγησης των Μ.Κ.Ο.", αποφαινεται εντός 30 ημερών σχετικά με το αίτημα χρηματοδότησης για τα προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας. (...) Η Επιτροπή αποφαινεται: α) θετικά ή β) αρνητικά και γ) ζητά συμπληρωματικές διευκρινίσεις και στοιχεία ώστε να μπορέσει να αποφανθεί οριστικά επί του αιτήματος. 3. Εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης εγκριθεί, ο φάκελος επιστρέφει στην αρμόδια Διεύθυνση και αντίγραφο αυτού διαβιβάζεται στην ΥΔΑΣ - 5, η οποία είναι αρμόδια για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης με την Μ.Κ.Ο. 4. Μετά την υπογραφή της σύμβασης, η ΥΔΑΣ - 5 διαβιβάζει τη σύμβαση στην ΥΔΑΣ - 6, η οποία καταβάλλει στην Μ.Κ.Ο. την πρώτη δόση του συνολικού ύψους της επιχορήγησης, εφόσον προηγουμένως έχει ελέγξει ότι η Μ.Κ.Ο. διαθέτει το 15% του συνολικού ύψους της χρηματοδότησης ως ίδια συνεισφορά, σε είδος ή σε χρήμα».

4. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις συνάγεται ότι η Υ.Δ.Α.Σ., η οποία υπάγεται ως ανεξάρτητη υπηρεσία στο Υπουργείο Εξωτερικών, είναι αρμόδια για την εποπτεία, το συντονισμό και την προώθηση δράσεων και προγραμμάτων με σκοπό την παροχή αναπτυξιακής ανθρωπιστικής, επισιτιστικής ή άλλης μορφής βοήθειας με στόχο την υλοποίηση συγκεκριμένων σκοπών της εξωτερικής πολιτικής του Κράτους (ΣτΕ 4354/2014, 3507/2015) προς όφελος ευρύτερων, ρητώς προσδιορισμένων στην

πρόταση περί έγκρισης του προγράμματος, πληθυσμιακών ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΥΔΑΣ χρηματοδοτεί από τις πιστώσεις που εγγράφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό (προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εξωτερικών), δράσεις και προγράμματα ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας που υλοποιούνται από Μ.Κ.Ο. δηλαδή μη κερδοσκοπικά ν.π.ι.δ., σε εκτέλεση σχετικών συμβάσεων που συνάπτει με αυτές. Ειδικότερα, η ανωτέρω οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται σε Μ.Κ.Ο. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2731/1999, του π.δ. 224/2000 και τους όρους της συναπτόμενης με την Υ.Δ.Α.Σ. σύμβασης, προκειμένου να τη διαχειριστεί και να τη διαθέσει περαιτέρω για την επίτευξη των στόχων του αναπτυξιακού προγράμματος, εκτελώντας τις δράσεις του εγκεκριμένου σχεδίου δράσης, και όχι ως επιχορήγηση ή άλλου είδους οικονομική ενίσχυση, την οποία θα μπορούσε να διαθέτει κατά βούληση, για την εκπλήρωση οποιουδήποτε από τους αναφερόμενους στο καταστατικό του σκοπούς. Το χρηματοδοτούμενο ν.π.ι.δ., πέραν των ειδικών υποχρεώσεων λογοδοσίας που θεσπίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. Β 2 του π.δ. 224/2000 και 12 παρ. 2 ν. 2731/1999, αναλαμβάνει παράλληλα τις εκάστοτε λεπτομερώς αναφερόμενες στη σύμβαση υποχρεώσεις και δεσμεύσεις, οι όροι της οποίας συμπληρώνουν το κανονιστικό πλαίσιο της χρηματοδότησης και υλοποίησης του χρηματοδοτούμενου αναπτυξιακού προγράμματος. Στις προεκτεθείσες περιπτώσεις χρηματοδότησης, εξάλλου, όπως και σε προηγούμενη σκέψη αναφέρθηκε, το ενισχυόμενο από την Υ.Δ.Α.Σ. ν.π.ι.δ. δεν διαχειρίζεται ίδια χρήματα, αλλά χρηματικά ποσά χορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την εκπλήρωση ενός δημόσιου σκοπού, στο πλαίσιο άσκησης της Εξωτερικής

Πολιτικής και των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Χώρας, ήτοι δημόσιο χρήμα (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 1039/1995), με συνέπεια να καθίσταται υπόλογος (πρβλ. Ε.Σ. Ι Τμ. 2000/2004, ΙV Τμ. 532/2013, 1561/2011, Ολομ. Πρακτικά 11ης Γ.Συν. της 4.5.1998) και άρα να υπέχει δημοσιολογιστική ευθύνη έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για την ορθή και προσήκουσα διάθεση της ενίσχυσης, καθώς και για την επιστροφή του ποσού που δεν αναλώθηκε ή δεν αναλώθηκε νόμιμα στο πλαίσιο του προγράμματος. Η ιδιότητα, εξάλλου, του δημοσίου υπολόγου δεν αίρεται, ούτε αποκλείεται όταν αυτός αναλαμβάνει τη διαχείριση χρημάτων ή υλικού του Δημοσίου, κατόπιν νόμιμης εντολής διαχείρισης που δίδεται σ' αυτόν βάσει σύμβασης καταρτιζόμενης με το Δημόσιο (βλ. Ε.Σ. Ολομ. 1247/1999, ΙV Τμ. 2237/1997). Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που διαπιστωθούν πληρωμές που δεν στηρίζονται σε νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία, τα αντίστοιχα χρηματικά ποσά συνιστούν έλλειμμα καταλογιστέο στο υπόλογο ν.π.ι.δ., με απόφαση του οικείου διατάκτη σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 3 του νόμου 2362/1995 (Α' 247) (και ήδη 152 του ν. 4370/2014 Α' 143) (ad hoc Ε.Σ. Ι Τμ. 1717, 1718, 1719/2016). Ομοίως, η παραβίαση των σχετικών όρων, υπό τους οποίους χορηγήθηκε η χρηματοδότηση στο ν.π.ι.δ. όπως αναλυτικά διατυπώνονται στη σύμβαση και αποτελούν, κατά τα προεκτεθέντα, το ειδικότερο κανονιστικό πλαίσιο αυτής, που ρυθμίζει λεπτομερέστερα τα της διαχείρισης, της υλοποίησης του προγράμματος και τις συναφείς υποχρεώσεις του λαβόντος, συνεπάγεται την επέλευση των προβλεπόμενων από αυτό εννόμων συνεπειών.

III. Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Το εκκαλούν μη κερδοσκοπικό σωματείο (Α.Μ. Μ.Κ.Ο. ...) υπέβαλε την από ... 2002 αίτησή του προς την Υ.Δ.Α.Σ. για τη χρηματοδότηση του αναπτυξιακού προγράμματος «...», με αντικείμενο τη λειτουργία στο ... κινητής μονάδας προνοσοκομειακής περίθαλψης και ασθενοφόρου οχήματος για την κάλυψη των αναγκών υγείας (προνοσοκομειακή περίθαλψη) σε απομακρυσμένες περιοχές και τη μεταφορά επειγόντων περιστατικών από τις περιοχές αυτές στον πλησιέστερο κατάλληλο υγειονομικό σχηματισμό, και την ίδρυση και λειτουργία ... νοσηλευτικής σχολής, με τμήματα μονοετούς και διετούς φοίτησης, με άμεσο στόχο την κάλυψη των σχετικών αναγκών των υγειονομικών σχηματισμών της χώρας και την εύρυθμη λειτουργία αυτών με τη στελέχωσή τους με επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό. Κατόπιν απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 12 παρ. 4 του ν. 2731/1999, με τη ...11.7.2002 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών εγκρίθηκε η διάθεση συνολικού ποσού 240.000,00 ευρώ και η καταβολή της πρώτης δόσης 120.000,00 ευρώ.

2. Στις 11.9.2002 υπογράφηκε η ... σύμβαση μεταξύ της Υ.Δ.Α.Σ. και του εκκαλούντος, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οποίας ο ανάδοχος έλαβε γνώση και συμφώνησε με το περιεχόμενο του «Ειδικού Οδηγού Μ.Κ.Ο (...)», οι διατάξεις του οποίου αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης. Η διάρκεια εκτέλεσης αυτής ορίστηκε σε δώδεκα (12) μήνες, από 1.10.2002 έως 30.9.2003 (άρθρο 6), με υποχρέωση του αναδόχου να ενημερώνει γραπτώς και να παρέχει εξηγήσεις στην Υ.Δ.Α.Σ. σε περίπτωση εκτίμησης ενδεχόμενης καθυστέρησης ή οποιασδήποτε απόκλισης από το πρόγραμμα (άρθρο 8). Η χρηματοδότηση της Υ.Δ.Α.Σ. ορίστηκε στο ποσό των 240.000,00 ευρώ (47%

του συνολικού προϋπολογισμού), χορηγούμενη σε τρεις δόσεις: η α΄ δόση 120.000,00 ευρώ επρόκειτο να καταβληθεί με την υπογραφή της σύμβασης, η β΄ δόση 72.000,00 ευρώ με την έγκριση από την Υ.Δ.Α.Σ. της Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου και η γ΄ δόση 48.000,00 ευρώ με την έγκριση της Τελικής Έκθεσης Προόδου, διευκρινίστηκε δε ρητώς ότι οι δαπάνες αυτές χρηματοδότησης, οι οποίες καταλογίζονται σε βάρος του Κωδικού Αριθμού Εξόδων (ΚΑΕ) 5194 του Κρατικού Προϋπολογισμού του σχετικού έτους, διέπονται από τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού και ελέγχου των δαπανών του Κράτους (άρθρο 4). Στο άρθρο 7 προβλέφθηκε η υποχρέωση του εκκαλούντος για την υποβολή συνοπτικών Μηνιαίων Εκθέσεων Προόδου μέχρι την πέμπτη εργάσιμη ημέρα εκάστου μηνός (παρ. α), της Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου πριν από την καταβολή της β΄ δόσης (παρ. β), και επιπλέον ότι: «Μέσα σε εξήντα ημέρες από την ολοκλήρωση του Προγράμματος υποβάλλεται από τον Ανάδοχο τελική έκθεση αποτελούμενη από τον τελικό οικονομικό απολογισμό (συνοδευόμενο από πλήρη παραστατικά στοιχεία των γενομένων δαπανών) και αναλυτική αναφορά πεπραγμένων σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Οδηγού Μ.Κ.Ο.» (παρ. γ). Περαιτέρω, ορίστηκαν και τα εξής: στο άρθρο 10 ότι: «Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης οποιουδήποτε όρου της παρούσας ο Ανάδοχος καλείται να παράσχει εξηγήσεις και διευκρινίσεις μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες», στο άρθρο 11 ότι: «Σε περίπτωση αποκλίσεων ή παραβάσεων των όρων της παρούσας, για τις οποίες οι παρασχεθείσες εξηγήσεις δεν κριθούν επαρκείς, η ΥΔΑΣ δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της να διακόψει την χρηματοδότηση του Προγράμματος, χωρίς η διακοπή να γεννά δικαιώματα οποιασδήποτε φύσεως

στον Ανάδοχο, που επιπλέον θα κληθεί να επιστρέψει το αδιάθετο υπόλοιπο ή ακόμη και το σύνολο των χορηγηθέντων χρημάτων» και στο άρθρο 12 ότι: «Η ΥΔΑΣ δύναται να καταγγείλει την παρούσα σε περίπτωση που οι πράξεις ή οι παραλείψεις του Αναδόχου κριθεί ότι αντιστρατεύονται τις αρχές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και το περιεχόμενο των διεθνών συμβάσεων που έχει υπογράψει και εφαρμόζει το ελληνικό κράτος. (...)». Εξάλλου, στον Ειδικό Οδηγό ΜΚΟ, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης, και ειδικότερα στο Μέρος Γ αυτού (κεφ. 14, με τίτλο «Οικονομικός Έλεγχος της Δράσης» και 15 με τίτλο «Διακοπή της δράσης του Προγράμματος σε περίπτωση παρατυπιών» σελ. 65 επ.) ορίζεται ότι: «(...) Η ΜΚΟ οφείλει να διευκολύνει τον προβλεπόμενο από την ελληνική νομοθεσία οικονομικό και λογιστικό έλεγχο και να τηρεί τις σχετικές διατάξεις των νόμων. Η ΜΚΟ οφείλει να τηρεί τα οικονομικά και λογιστικά στοιχεία κάθε προγράμματος στην έδρα της και να διαθέτει τα έγγραφα αυτά σε οποιοδήποτε έλεγχο της ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές του Ελληνικού κράτους (...) Η ΥΔΑΣ διατηρεί το δικαίωμα να αναβάλει την έναρξη υλοποίησης ή να διακόψει άμεσα την υλοποίηση ενός προγράμματος το οποίο έχει εγκριθεί και χρηματοδοτείται, όταν διαπιστωθεί ότι υπάρχουν σοβαρές παρατυπίες, κακή διαχείριση των πόρων ή αλλαγές, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Διεύθυνσης της ΥΔΑΣ. Σε αυτή την περίπτωση η ΥΔΑΣ ζητά την μερική ή την ολική επιστροφή των χρηματοδοτήσεων από την ΜΚΟ».

3. Μετά την υπογραφή της ανωτέρω σύμβασης, καταβλήθηκε η α΄ δόση της χρηματοδότησης (120.000,00 ευρώ) με το .../26.9.2002 χρηματικό ένταλμα, μετά δε την υποβολή και έγκριση της ενδιάμεσης έκθεσης προόδου,

με την ...8.12.2003 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών εγκρίθηκε η καταβολή της β' δόσης, (72.000,00 ευρώ), η οποία καταβλήθηκε με το ...23.1.2004 χρηματικό ένταλμα. Μετά την πάροδο εξαετίας από την τελευταία αυτή καταβολή και επταετίας από τη συμβατική λήξη του προγράμματος (30.9.2003), με το ...3.11.2010 έγγραφο της Υ.Δ.Α.Σ. υπομνήσθηκε στο εκκαλούν ότι δεν είχε υποβάλει την Τελική Έκθεση και τάχθηκε προθεσμία για την υποβολή αυτής καθώς και του τελικού οικονομικού απολογισμού έως το τέλος Νοεμβρίου 2010. Το εκκαλούν, ωστόσο, δεν προέβη σε οιαδήποτε ενέργεια, ουδόλως ανταποκριθέν στην πρόσκληση της ΥΔΑΣ, με συνέπεια η τελευταία με το ...3.2.2011 έγγραφό της, να καταγγείλει τη σύμβαση, επικαλούμενη ουσιώδη παράβαση των όρων της, λόγω μη συμμόρφωσής του προς την υποχρέωση υποβολής Τελικής Έκθεσης και τελικού οικονομικού απολογισμού, και ζήτησε την εντός μηνός επιστροφή του συνολικού καταβληθέντος σ' αυτό ποσού εντόκως. Η ταχθείσα προθεσμία παρήλθε άπρακτη και, κατόπιν αίτησης του Υπουργού Εξωτερικών, με την ...16.3.2016 πράξη της Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο αυτό αναθεωρήθηκαν τα ...26.9.2002 και ...23.1.2004 χρηματικά εντάλματα και, στη συνέχεια, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση καταλογισμού του συνολικού ποσού των δύο δόσεων (120.000,00 + 72.000,00 ευρώ) πλέον των αναλογούντων τόκων υπερημερίας από το χρόνο έκδοσης των δύο χρηματικών ενταλμάτων (153.196,37 και 81.974,67 ευρώ, αντιστοίχως), με την προαναφερόμενη αιτιολογία.

IV. Με την ένδικη έφεση προβάλλονται τα εξής:

1. Η προσβαλλόμενη στερείται νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας, διότι δεν αναφέρει τις συμβατικές αποκλίσεις – παραβάσεις που καθιστούν νόμιμη την καταγγελία της ... σύμβασης χρηματοδότησης από την Υ.Δ.Α.Σ. και τον συνακόλουθο καταλογισμό του εκκαλούντος. Επιπροσθέτως, αναιτιολόγητη παρίσταται η προσβαλλόμενη και κατά το μέρος που με αυτήν επιβάλλεται η έντοκη επιστροφή της ληφθείσας χρηματοδότησης, παρά την έλλειψη σχετικής πρόβλεψης στη συναφθείσα σύμβαση. Ο λόγος αυτός είναι κατά το πρώτο σκέλος του απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον η αιτιολογία του καταλογισμού, η οποία αναφέρεται στο σώμα της προσβαλλόμενης και συμπληρώνεται επιτρεπώς από τα στοιχεία του φακέλου, μεταξύ των οποίων τα προαναφερθέντα από 3.11.2010 και 3.2.2011 έγγραφα της Υ.Δ.Α.Σ., συνίσταται στη μη εκπλήρωση από το εκκαλούν της υποχρέωσης υποβολής της Τελικής Έκθεσης και του τελικού οικονομικού απολογισμού, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων όπως εξειδικεύονται και στο άρθρο 7 παρ. γ της σύμβασης. Επιπροσθέτως, παρά τη σχετική κλήση εκ μέρους της Υ.Δ.Α.Σ., το εκκαλούν δεν συμμορφώθηκε προς την ανωτέρω συμβατική του υποχρέωση, ούτε και παρείχε σχετικές εξηγήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 της σύμβασης, ενόψει δε αυτού νομίμως, κατά το τελευταίο τούτο άρθρο, ζητείται η επιστροφή του συνόλου των ληφθέντων. Κατά το σκέλος ωστόσο που αφορά στην έντοκη επιστροφή της χρηματοδότησης και μάλιστα από το χρόνο καταβολής των δόσεων, ο λόγος αυτός παρίσταται βάσιμος. Και τούτο, διότι η χρηματοδότηση και υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος διέπεται, κατά τα προεκτεθέντα, από ειδικό κανονιστικό πλαίσιο, ήτοι τις διατάξεις του ν. 2731/1999, του π.δ. 224/2000, τους όρους της ... σύμβασης και τις

προβλέψεις του Οδηγού Μ.Κ.Ο., από το οποίο (πλαίσιο) προκύπτει μεν η υπό προϋποθέσεις υποχρέωση του εκκαλούντος προς επιστροφή του συνόλου της ληφθείσας χρηματοδότησης, όχι όμως και η δυνατότητα υπολογισμού επ' αυτής τόκων υπερημερίας από το χρόνο καταβολής της, ελλείψει ρητής σχετικής διάταξης ή συμβατικής πρόβλεψης. Ως εκ τούτου, μη νομίμως υπολογίστηκαν τόκοι υπερημερίας επί των ποσών των καταβληθεισών δύο δόσεων και για το λόγο αυτό ο ένδικος καταλογισμός πρέπει να ακυρωθεί κατά το αντίστοιχο σκέλος του.

2. Η καταγγελία της επίμαχης σύμβασης ήταν μη νόμιμη, καθόσον η εν γένει δράση του εκκαλούντος υπήρξε πάντοτε συμβατή προς τις αρχές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, συνεπώς δεν συντρέχει λόγος καταγγελίας της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 12 αυτής. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 11 της σύμβασης και τις προβλέψεις του Ειδικού Οδηγού Μ.Κ.Ο. που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, διακοπή του προγράμματος – και επομένως καταγγελία της σχετικής σύμβασης – δικαιολογείται σε περίπτωση παράβασης όρου της σύμβασης για την οποία δεν παρασχέθηκαν επαρκείς εξηγήσεις από τον ανάδοχο. Εν προκειμένω, το εκκαλούν δεν υπέβαλε Τελική Έκθεση, τελικό οικονομικό απολογισμό και αναφορά πεπραγμένων, κατά παράβαση της ρητής υποχρέωσής του, και μάλιστα, παρά την υπόμνηση αυτής σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο (2010) της συμβατικής λήξης του προγράμματος (2003), ούτε περαιτέρω παρείχε οποιεσδήποτε εξηγήσεις στην Υ.Δ.Α.Σ. (και δη έγγραφες, σύμφωνα με το άρθρο 8 της σύμβασης) για την παράβαση της ανωτέρω, ερειδομένης στο άρθρο 7 παρ. γ της σύμβασης και, κατ' επέκταση, στο άρθρο

12 παρ. 2 του ν. 2731/1999, υποχρέωσης. Ως εκ τούτου, η διά της καταγγελίας διακοπή της σύμβασης κατ' επίκληση του άρθρου 11 αυτής, και όχι του άρθρου 12, όπως το εκκαλούν εσφαλμένα υπολαμβάνει και που πάντως προβλέπει διάφορο δικαιολογητικό λόγο καταγγελίας, παρίσταται νόμιμη.

3. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 του ν. 2731/1999, η υποχρέωση του αναδόχου για υποβολή λεπτομερών εκθέσεων περί της εκτέλεσης του προγράμματος και δικαιολογητικών για τις γενόμενες δαπάνες τελεί σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα αποστολής, παρίσταται μη νόμιμος ο ένδικος καταλογισμός, καθόσον δεν ήταν δυνατή, ενόψει των συνθηκών που επικρατούσαν στο ..., η συγκέντρωση δικαιολογητικών δαπανών συμβατών με την ελληνική νομοθεσία ούτε η σφράγιση και μονογραφή αυτών στην ελληνική διπλωματική αρχή, ως είχε προταθεί από την Υ.Δ.Α.Σ. μετά την υποβολή της Ενδιάμεσης Έκθεσης στις 30.7.2003. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, καθόσον, και αληθείς υποτιθέμενες, οι ανωτέρω δυσχέρειες δεν επαρκούν για να δικαιολογήσουν την παντελή μη υποβολή Τελικής Έκθεσης μετά την ολοκλήρωση υλοποίησης του προγράμματος (την οποία εξάλλου και το εκκαλούν συνομολογεί, βλ. σελ. 13 της έφεσης), ανεξαρτήτως της λεπτομερούς ή μη αποτύπωσης σε αυτήν των δαπανών και λοιπών διαχειριστικών ενεργειών του εκκαλούντος, καθώς και της τεκμηρίωσης αυτής βάσει νομίμων παραστατικών και δικαιολογητικών. Και τούτο, ανεξαρτήτως του ότι δεν προσκομίστηκε οποιοδήποτε στοιχείο προς απόδειξη αφενός της συνδρομής των συνθηκών που κατέστησαν ανέφικτη, ή έστω δυσχερή, τη νομότυπη δικαιολόγηση των δαπανών και αφετέρου της έγγραφης ενημέρωσης της

Υ.Δ.Α.Σ. – σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 8 της σύμβασης – αναφορικά με τις εν λόγω επικαλούμενες δυσχέρειες δικαιολόγησης των δαπανών.

4. Η διαπιστωθείσα παράβαση της συμβατικής υποχρέωσης του εκκαλούντος οφείλεται στις εξαιρετικώς δυσμενείς συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον κρίσιμο χρόνο στο ..., καθώς και στην καθυστέρηση καταβολής εκ μέρους της Υ.Δ.Α.Σ. της β' δόσης της χρηματοδότησης, και όχι σε υπαίτια και δόλια συμπεριφορά των εκπροσώπων του εκκαλούντος, που ολοκλήρωσε με ίδιες δαπάνες το πρόγραμμα. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον, όπως έγινε δεκτό ανωτέρω, οι επικαλούμενες δυσμενείς συνθήκες στην περιοχή υλοποίησης του προγράμματος, και αληθείς υποτιθέμενες, δεν επαρκούν για να δικαιολογήσουν την παντελή μη υποβολή Τελικής Έκθεσης, η οποία ήταν αυτοτελής υποχρέωση του εκκαλούντος μετά την ολοκλήρωσή του, προκειμένου να πιστοποιηθεί η επίτευξη των στόχων του. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής ήταν σαφώς δυνατή μετά την – συνομολογούμενη από το εκκαλούν – περάτωση του προγράμματος, η μη τήρησή της, επομένως, οφείλεται σαφώς σε υπαιτιότητα, καθίσταται δε τούτο πρόδηλο, αφενός λόγω της παρέλευσης μακρού χρονικού διαστήματος (περίπου επτά ετών) από τον συμβατικώς καθορισμένο χρόνο λήξης του προγράμματος και αφετέρου διότι το εκκαλούν δεν ανταποκρίθηκε καθ' οιονδήποτε τρόπο στη σχετική υπόμνηση εκ μέρους της Υ.Δ.Α.Σ., είτε υποβάλλοντας την απαιτούμενη Έκθεση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ή έστω εκ των υστέρων μέχρι την καταγγελία της σύμβασης, είτε ζητώντας

εγκαίρως την παράταση της προθεσμίας αυτής, είτε αιτιολογώντας εγγράφως την αδυναμία υποβολής, κατ' άρθρο 8 της σύμβασης.

5. Ο ένδικος καταλογισμός του συνολικού καταβληθέντος ποσού, υπό την αιτιολογία της μη υποβολής Τελικής Έκθεσης, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, λαμβανομένης υπόψη αφενός της υποβολής της από 30.7.2003 Ενδιάμεσης Έκθεσης με τον έως τότε συνοπτικό οικονομικό απολογισμό, συνοδευόμενο από σχετικά δικαιολογητικά, και αφετέρου της καθυστέρησης έγκρισης της Έκθεσης αυτής και καταβολής της β' δόσης, λόγω τυπικών κωλυμάτων ως προς τη δικαιολόγηση των δαπανών, εξαιτίας της οποίας προκλήθηκαν σοβαρά προβλήματα κατά την εκτέλεση του προγράμματος που ολοκληρώθηκε με ίδιες δαπάνες. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου οι πράξεις των διοικητικών οργάνων που εκδίδονται κατά διακριτική ευχέρεια δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν καταδήλως τα όρια του ενδεδειγμένου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η οικεία ρύθμιση, οι προκύπτουσες δε εξ αυτών δυσμενείς συνέπειες δεν πρέπει να τελούν σε προφανή δυσαναλογία με τη βαρύτητα των διαπραχθεισών παραβάσεων ή/και παρατυπιών. Εν προκειμένω, το εκκαλούν δεν τήρησε την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 παρ. γ της σύμβασης υποχρέωσή του για την υποβολή Τελικής Έκθεσης Προόδου και συνοδευτικών στοιχείων εντός 60 ημερών από την ολοκλήρωση του προγράμματος, δεν παρείχε έγγραφες εξηγήσεις στην Υ.Δ.Α.Σ. για την καθυστέρηση αυτή ως όφειλε κατ' άρθρο 8 της σύμβασης, ούτε και ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση υποβολής της Τελικής Έκθεσης μετά παρέλευση ικανού χρονικού διαστήματος, με

αποτέλεσμα να αποβαίνει ανέφικτος ο πλήρης έλεγχος της διαχείρισης των καταβληθέντων, της τήρησης των λοιπών συμβατικών υποχρεώσεων του καθώς και της επίτευξης εν τέλει των στόχων του χρηματοδοτηθέντος προγράμματος. Λαμβανομένου, ωστόσο, υπόψη ότι η έγκριση από τα αρμόδια όργανα της Υ.Δ.Α.Σ. της από 30.7.2003 Ενδιάμεσης Έκθεσης (όπως προκύπτει από το προοίμιο της ...8.12.2003 απόφασης του Υπουργού Εξωτερικών) και η εν συνεχεία εκταμίευση της β' δόσης, προϋποθέτουν τη διενέργεια στοιχειώδους ελέγχου της Έκθεσης αυτής και των συνυποβληθέντων δικαιολογητικών για τις έως τότε δαπάνες, συνάγεται ότι το ποσό της α' δόσης είχε διατεθεί, καταρχήν τουλάχιστον, νομοτύπως, αφού, σε διαφορετική περίπτωση, δεν θα εγκρινόταν η β' δόση. Επομένως, η αναζήτηση του ποσού της α' δόσης με την επίμαχη αιτιολογία (ήτοι, τη μη υποβολή της Τελικής Έκθεσης) παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, κατά τον αντίστοιχο, γενόμενο εν μέρει δεκτό ως βάσιμο, σχετικό λόγο έφεσης, απορριπτομένου ωστόσο του λόγου αυτού κατά το μέρος που αφορά στο ποσό της β' δόσης, μη δυνάμενου να προβληθεί ως προς αυτό αντίστοιχο επιχείρημα περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας.

6. Η προσβαλλομένη έχει εκδοθεί κατά παράβαση του άρθρου 25 παρ. 3 του Συντάγματος και συνιστά καταχρηστική άσκηση δικαιώματος. Ο λόγος αυτός, κατά το μέρος που επικαλείται κατάχρηση του δικαιώματος της Διοίκησης να καταλογίσει το εκκαλούν, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, διότι η κατ' άρθρο 25 παρ. 3 του Συντάγματος κατάχρηση δικαιώματος αφορά στην άσκηση ιδιωτικών δικαιωμάτων και δεν δύναται να θεμελιώσει λόγο έφεσης για την ακύρωση διοικητικής πράξης, που εκδίδεται βάσει νόμου

παρέχοντος στη Διοίκηση τη σχετική αρμοδιότητα. Εξάλλου, αν ήθελε εκτιμηθεί ότι με το λόγο αυτό προβάλλεται ότι η έκδοση της προσβαλλόμενης εχώρησε κατά κατάχρηση εξουσίας στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας (δεδομένης της δυνητικής διατύπωσης του άρθρου 11 της σύμβασης, βάσει του οποίου έγινε η καταγγελία αυτής καθώς και της ευχέρειας εκτίμησης ως προς το ύψος του επιστρεπτέου ποσού που καταλείπεται στην Υ.Δ.Α.Σ.), ο εν λόγω ισχυρισμός είναι απορριπτέος προεχόντως ως αόριστος, καθόσον δεν κατονομάζεται από το εκκαλούν ποιον σκοπό, διάφορο από εκείνον του δημοσίου συμφέροντος, επεδίωξε η Διοίκηση με την έκδοση της προσβαλλομένης (Ε.Σ. Ι Τμ. 38/2019, 874/2018, 1239/2016).

V. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η κρινόμενη έφεση πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να μεταρρυθμιστεί η προσβαλλομένη, ακυρουμένης αυτής κατά το μέρος του καταλογισμού που αφορά στους νόμιμους τόκους εκ ποσού 235.171,04 ευρώ καθώς και στην α' δόση εκ ποσού 120.000,00 ευρώ, περιοριζομένου ούτως του ποσού του καταλογισμού σε αυτό της β' δόσης, ήτοι σε 72.000,00 ευρώ. Περαιτέρω, εκτιμωμένων των περιστάσεων της υπόθεσης, να διαταχθεί η απόδοση στο εκκαλούν του κατατεθέντος παραβόλου (βλ. άρθρο 73 παρ.5 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Α' 52) και να απαλλαγεί το εφεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο από τα δικαστικά έξοδα του εκκαλούντος (άρθρα 123 π.δ/τος 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3472/2006, και 275 παρ.1 του, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999, Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την έφεση.

Μεταρρυθμίζει την ...23.3.2016 πράξη καταλογισμού του Υπουργού Εξωτερικών.

Περιορίζει το καταλογιζόμενο σε βάρος του εκκαλούντος ποσό σε 72.000,00 ευρώ.

Διατάσσει την απόδοση στο εκκαλούν του κατατεθέντος παραβόλου.

Απαλλάσσει το Ελληνικό Δημόσιο από τα δικαστικά έξοδα του εκκαλούντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 24 Οκτωβρίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΤΙΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 3 Δεκεμβρίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ